

NOTITIE BURGERPARTICIPATIE

Aan: College van Burgemeester en Wethouders
Van: Vanessa Zondag, André van den Hul, Margriet Rijnja

Datum: September 2015 (versie 3), Maart 2015 (versie 2), December 2014 (versie 1)
Betreft: Notitie Burgerparticipatie

Inleiding

In deze notitie burgerparticipatie schetsen we kort het kader, doel en inzet van instrumenten in burgerparticipatie in de gemeente Waalwijk. Op 20 januari 2015 heeft het college gevraagd de notitie burgerparticipatie d.d. 9 december 2014 die voortgekomen is uit de themamiddag met het college in september 2014 op een aantal punten verder uit te werken. Deze uitwerking is in deze notitie verwerkt. Wij verzoeken het college akkoord te gaan met het gestelde kader en de beschreven instrumenten of aan te geven met welke instrumenten het college wel (en niet) instemt zodat we aan de slag kunnen gaan. De kosten worden gedekt uit reguliere middelen. Na vaststelling van het kader vormt deze notitie de basis om intern en extern meer ruimte te creëren voor burgerparticipatie. Om het thema burgerparticipatie en instrumenten, zoals het inwonerspanel, breed binnen de organisatie te borgen werken we intensief samen met Vanzelfsprekend Waalwijk. Ook de werkgroep Communicatie vanuit de raad is met dit thema bezig in de vorm van 'Praat met de raad' om de toenemende kloof tussen inwoners en het gemeentebestuur te beslechten. Zij hebben allerlei gesprekken gevoerd die de basis vormen van het advies aan de raad begin 2016. In overleg met de griffie kijken wij op welke wijze de raad kan worden betrokken bij het proces en de instrumenten die worden ingezet in burgerparticipatie.

Visie burgerparticipatie

In het coalitieprogramma is als visie en ambitie op burgerparticipatie opgenomen dat we ernaar streven de krachten van inwoners, vrijwilligers, ondernemers en organisaties in de gemeente Waalwijk te bundelen en samen met hen de maatschappelijke opgaven te vervullen. Daarbij willen we zoveel mogelijk ruimte geven aan het maatschappelijk initiatief. Ook het raadsvoorstel wijkgericht werken en de programmabegroting vermelden relevante ambities in het kader van burgerparticipatie zoals het vergroten van sociale samenhang en zelfsturend vermogen in de wijk en het benutten van potenties van inwoners. Op verschillende leefgebieden wordt vanuit verschillende afdelingen aan deze ambitie gewerkt. De één is daar wat verder in dan de ander. Een blauwdruk of notitie 'hoe gaan we om met burgerparticipatie' voegt weinig toe aan hetgeen overal al is beschreven. Burgerparticipatie zit in alle elementen van ons werk verweven en vrijwel elke medewerker van de gemeente heeft hierin een opdracht te vervullen. Soms door inwoners beter bij ontwikkeling van beleid te betrekken en soms door beter mee te doen bij maatschappelijk initiatieven van inwoners zelf. Bewustwording, scholing en sturing op het ontwikkelen van de juiste competenties, werkwijze, houding en cultuur is daarom belangrijk. Dit wordt ook beschreven in Vanzelfsprekend Waalwijk. Ook het kunnen omgaan met de dynamiek rondom maatschappelijke initiatieven is cruciaal. Durven handelen vanuit de oplossing (in plaats van de regels), ruimte, vertrouwen en maatwerk kunnen geven, maar ook op passende wijze kunnen handhaven als er belangen in het geding komen.

Simpel gezegd kent burgerparticipatie twee vormen:

1. Gemeente betreft inwoners op verschillende manieren bij beleid (burgerparticipatie volgens de participatieladder: informeren, adviseren, raadplegen, coproduceren, meebeslissen)
2. Inwoners starten zelf een maatschappelijk initiatief en vragen de gemeente om mee te doen (overheidsparticipatie/ doe-democratie; wij doen met de inwoner mee in plaats van andersom).

Met het eerste punt zijn we als gemeente al wat meer bekend waarbij de uitdaging is om de inwoners in gemeente Waalwijk nog beter te betrekken bij het vormgeven en uitvoeren van beleid. Het tweede punt is wat onbekender terrein en vraagt van de gemeente dat we verschillende rollen kunnen vervullen om goed aan te sluiten bij maatschappelijke initiatieven. Mensen nemen steeds vaker zelf het initiatief om zaken aan te pakken, maar hebben daarbij soms hulp nodig. Waar nodig kunnen we als gemeente deze ondersteuning bieden. Soms in financiële zin maar steeds vaker door kennis, ervaring, materiaal en netwerk beschikbaar te stellen. De uitdaging hierin is om inwoners te stimuleren steeds meer initiatieven te ondernemen en deze initiatieven mogelijk te maken door onder andere snel en op maat te reageren en belemmeringen weg te halen. Onderstaand schema geeft deze beweging en de verschillende vormen in burgerparticipatie weer en gaat uit van een meer horizontale manier van werken in tegenstelling tot de participatieladder die we tot op heden gebruiken.

Ambitie gemeente Waalwijk

De essentie van burgerparticipatie in Waalwijk is dat we goed aansluiten op wat mensen zelf al doen en diverse instrumenten, passend bij de situatie, kunnen inzetten om mensen te stimuleren een actieve bijdrage te leveren die bij hen past. Voor de ene inwoner is dat meedoen in een digitaal panel, voor de andere inwoner is dat deelnemen aan een netwerkbijeenkomst en weer iemand anders kiest ervoor zelf een initiatief te

starten. Ook zijn er situaties waarbij de gemeente bewust kan kiezen om mensen alleen te raadplegen in plaats van de ambitie om samen te creëren. Bijvoorbeeld bij situaties waar veel verschillende tegengestelde belangen spelen of rondom veiligheid. Daarom geen blauwdruk van welke instrumenten we waar precies in gaan zetten. De notitie biedt het kader waarbinnen we gaan werken en leren en waarbij we nadrukkelijk de verdere invulling en vervolgtraject in burgerparticipatie met de inwoners gaan bepalen.

Communicatie

Bij het thema burgerparticipatie is een goede en positieve communicatie met inwoners van groot belang. Dit werd tijdens de themabijeenkomst met het college onderschreven. Om meer mensen in beweging te krijgen en initiatieven te stimuleren, is het goed om als gemeente, ook als wethouder, proactief op dit thema naar buiten te treden en meer positieve voorbeelden te delen. Dit vanuit het principe van 'waarderen vernieuwen' en iets wat aandacht krijgt groeit. Goede voorbeelden en werkwijzen worden nog weinig met elkaar gedeeld terwijl dit anderen stimuleert een actieve bijdrage te leveren of gebruik te maken van elkaars kennis en kunde.

Onze blik op buiten en het gesprek aangaan met inwoners en maatschappelijke initiatieven. Niet zenden maar luisteren. Anticiperen op gesprekken die via sociale media gevoerd worden. Denken vanuit oplossingen en bereid zijn een actieve rol te vervullen als dat nodig is in plaats van 'daar zijn we niet van'. Een uitermate geschikt middel voor burgerparticipatie is de inzet van social media. Via deze sociale platforms is het eenvoudig om met inwoners in gesprek te gaan, om initiatieven te signaleren en te stimuleren. Dat kan vaak kleinschalig. Denk bijvoorbeeld aan een oproep om verbeterprojecten in de wijk te melden of een wedstrijd waarbij een nieuwe naam voor bouwplan of gebouw wordt gezocht.

Instrumenten

De instrumenten waarmee we in de gemeente Waalwijk in het kader van burgerparticipatie aan de slag willen gaan, staan onderstaand vermeld. Met deze instrumenten geven we een nieuwe impuls aan onze communicatie en zichtbaarheid op het thema burgerparticipatie en stimuleren we nieuwe ontwikkelingen en initiatieven.

1. Wijkwethouders en storytelling (start 2015)

De wethouders geven een nieuwe impuls aan het wijkwethouderschap zodat zij zichtbaar en eenvoudig contact onderhouden met de inwoners in hun wijk en vroegtijdig kunnen anticiperen op wat er speelt en leeft. De wijkwethouders brengen regelmatig (1x per maand) een bezoek aan de wijk. Ook de maatschappelijke initiatieven en ondernemers in de wijk worden bezocht. Deze bezoeken worden in overleg met de wethouders door de wijkcoördinatoren ingepland. Hierdoor is het contact met inwoners niet alleen reactief maar ook proactief. Veel inwoners waarderen de aandacht en betrokkenheid voor hun wijk en hun inzet. Dit blijkt ook uit de enquête die eind 2014 is uitgezet onder de vrijwilligersorganisaties in de gemeente Waalwijk. 30% van de 183 organisaties geeft aan dat gemeentelijke aandacht, waardering en promotie van hun werk één van de verbetermogelijkheden is in de ondersteuning vanuit de gemeente. Door ook de ervaringen van de wethouder via een foto en/of bericht op social media te delen, geven we invulling aan storytelling 'Waalwijk voor elkaar'. Begin 2015 zijn we reeds gestart met het één keer per maand plaatsen van een artikel op de gemeente pagina waarin een Waalwijks maatschappelijk initiatief de mogelijkheid krijgt zich te presenteren en te laten zien wat er al gebeurt in de gemeente Waalwijk.

Taken van de wijkwethouder:

- De wijkwethouder is namens het college van burgemeester en wethouders het bestuurlijke aanspreekpunt voor de bewoners in de wijk;
- Zij bezoeken regelmatig de wijk (zo'n één á twee keer per maand) door deel te nemen aan activiteiten en bijeenkomsten in de wijk;

- Inwoners kunnen hun ideeën, inbreng en zorgen bij de wijkwethouder kwijt. De wijkwethouder stelt zijn kennis, netwerk waar mogelijk beschikbaar en bespreekt de informatie met de wijkcoördinatoren, ambtenaren die hiermee iets moeten, willen of kunnen;
- De wijkwethouder houdt tijdens collegevergaderingen in de gaten dat de belangen van de wijk zo goed mogelijk terug te vinden zijn in het beleid van de gemeente.

2. Inwonerspanel en leefstijlenonderzoek (start 2016)

Het college wil met een representatief inwonerspanel aan de slag. Met een inwonerspanel kun je structureel onderzoek doen en kun je mensen actief bij beleid betrekken door ze te raadplegen of te laten adviseren. Een goed, representatief burgerpanel vraagt een aanzienlijke investering. Naast de investering in een goede digitale panelomgeving, komen er ook kosten bij voor het selecteren en onderhouden van de contacten met het panel, het coördineren en (mede) ontwikkelen van de verschillende onderzoeken en borging binnen de organisatie.

Uitwerking inwonerspanel 2016:

- Het voorstel is om het inwonerspanel in eigen beheer uit te voeren en om in 2016 eerst een pilot te draaien waarbij er 3 onderzoeken worden uitgezet. De voorbereidingen van de pilot starten in het najaar van 2015. De pilot is eenvoudig van opzet en de inzet wordt geleverd vanuit bestaande formatie en budgetten uit LVH, RSO, Communicatie, Vanzelfsprekend Waalwijk. Na afloop van de pilot vindt er begin 2017 een evaluatie plaats en wordt het vervolg bepaald waarvoor structurele formatie en budget wordt gereserveerd (zie begroting onderstaand);
- Om het inwonerspanel en burgerparticipatie breed binnen de organisatie te borgen, vragen wij medewerkers in het kader van Vanzelfsprekend Waalwijk om mee te helpen het inwonerspanel tot een succes te maken. Mensen kunnen zich aanmelden om een actieve bijdrage in de uitvoering/ werkgroep te vervullen of thema's voor te dragen. Vanessa Zondag van RSO vervult de coördinatierol ten aanzien van het inwonerspanel. De benodigde activiteiten, zoals voorbereiden vragenlijst, analyseren resultaten worden uitgevoerd met de inhoudelijke afdelingen die verantwoordelijk zijn voor het thema;
- De vragenlijsten zijn kort en eenvoudig van opzet (max 10 vragen) en worden via een online omgeving op onze website beschikbaar gesteld, bijvoorbeeld www.waalwijk.nl/inwonerspanel. Om ervoor te zorgen dat de vragenlijst ook goed leesbaar is op mobiele toepassingen maken we gebruik van het premiepakket van Netquestionaire (een app is dan niet noodzakelijk);
- In de pilotfase bouwen we aan een representatief panel waarbij we streven naar een panel van minimaal 500 inwoners 16+ waarin de diverse leeftijdsklassen, geslacht, wijken, leefstijlen representatief vertegenwoordigd zijn¹. Dit panel wordt samengesteld door o.a. uit het GBA 1000 adressen te selecteren en door inwoners actief uit te nodigen zich aan te melden via wervingskaarten en een oproep in lokale en sociale media;
- Qua verwachtingenmanagement is het goed om vooraf helder te communiceren wat de mate van inspraak van de inwoners is. Om te stimuleren dat mensen deel gaan nemen in het panel, is het voorstel om te kiezen voor een adviesfunctie. Dit houdt in dat het college de eindafweging maakt op basis van het advies én dat als het advies niet wordt overgenomen, het College motiveert waarom dit het geval is;
- Het eerste onderzoek dat wordt uitgezet is het leefstijlenonderzoek. Dit onderzoek wordt met Moventum voorbereid en uitgezet en met hen wordt het panel op basis van deze uitkomsten verder geoptimaliseerd. Andere onderzoeksonderwerpen kunnen zijn: burgerparticipatie (wat kunnen mensen zelf en wat moet de gemeente blijven doen), samen zorgen (hoe stimuleren we dat mensen voor elkaar zorgen),

¹ Als je een betrouwbaarheidsniveau van 95% hanteert op aantal inwoners gemeente Waalwijk, moet de netto steekproef van een onderzoek uit minimaal 500 deelnemers bestaan.

- aantrekkelijke binnenstad (welke uitstraling en voorzieningen moet de binnenstad hebben), nieuw museum (wat moet het nieuwe museum bieden);
- Het panel wordt na afloop van de enquête met een factsheet geïnformeerd over de belangrijkste uitkomsten van de enquête en welke acties hieruit voortvloeien. Daarnaast wordt er na ieder onderzoek een bijeenkomst met de burgemeester of wethouder gepland waarbij maximaal 10 deelnemers worden uitgenodigd voor een gesprek om gedachten uit te wisselen over de uitkomst van het onderzoek.²
  - Voor het inwonerspanel is in 2016 € 34.000 budget gereserveerd.
    - Afdeling LVH draagt € 10.000 bij uit het wijkbudget
    - Afdeling RSO draagt € 10.000 bij uit het budget voor onvoorzienbare activiteiten
    - Werkgroep Vanzelfsprekend Waalwijk draagt € 10.000 bij uit hun budget
    - Afdeling Communicatie draagt € 4.000 bij uit hun budget

Kosten activiteit pilot	Materiële kosten	Personele kosten
Licentie Netquestionaire premium 10.000	€ 4.000	
Budget communicatie uitingen	€ 2.000	
Budget voor het inzetten van benodigde projectondersteuning en externe expertise		€ 28.000

Vervolg Inwonerspanel 2017 e.v.:

Na één jaar wordt de pilot geëvalueerd en wordt het vervolg bepaald. Bij een gewenst vervolg wordt middels de begroting structurele formatie en budget voor het inwonerspanel gereserveerd (+/- € 43.500, zie onderstaande tabel). Het benodigd budget wordt ingezet voor het aanstellen van een coördinator met communicatie- en onderzoeksachtergrond inclusief projectondersteuning voor +/- 1 dag per week (tezamen). Omdat het inwonerspanel voor alle afdelingen, zowel voor uitvoering als beleid, van toegevoegde waarde is, wordt de coördinator en projectondersteuner ondergebracht bij de concernstaf. Waar aanvullende expertise moeten worden ingewonnen, schakelen wij externe expertise in. Voor het vervolg ziet de begroting er als volgt uit. Het benodigd bedrag voor het vervolg wordt definitief bepaald op basis van de evaluatie van de pilot.

Kosten activiteit per jaar	Materiële kosten	Personele kosten
Aanstellen/ aanwijzen coördinator en projectondersteuner		€ 32.000
Licentie Netquestionaire premium 10.000	€ 4.000	
Budget communicatie uitingen en externe expertise	€ 7.500	

Met betrekking tot het tijdsplan voor het opstellen van de begroting kan structurele formatie en budget waarschijnlijk pas voor 2018 gereserveerd, hetgeen betekent dat er voor 2017 wederom incidenteel budget vrijgemaakt moet worden. Wij gaan er vanuit dat de kosten voor 2017 grotendeels uit benoemde budgetten voor 2016 kunnen worden betaald aangezien dit structurele budgetten zijn. Voor het gewenst vervolg in 2017 wordt er een nieuw dekkingsvoorstel aan het college voorgelegd.

3. Wijkgericht werken 2.0 (start 2015)

De ambitie is om voortaan meer ontwikkelingsgericht, met ruimte aan maatschappelijk initiatief en in cocreatie met de inwoners en organisaties in de wijk, de belangrijkste ontwikkelpunten in de wijk te bepalen en verder vorm te geven. Het voorstel is om dit te doen in een aantal stappen (een aantal zijn reeds gezet).

Stap 1: Vinger aan de pols

Elke 2 jaar meten we met een enquête hoe de inwoners de wijk scoren op thema's zoals aantrekkelijkheid, veiligheid en samen leven en doen in de wijk. Deze resultaten worden

² PON, Moventum en Motivaction geven aan dat het niet noodzakelijk is om deelnemers met geld of bonnen te belonen. Zij adviseren het panel vooral te belonen met snelle en duidelijke terugkoppeling van de uitkomsten.

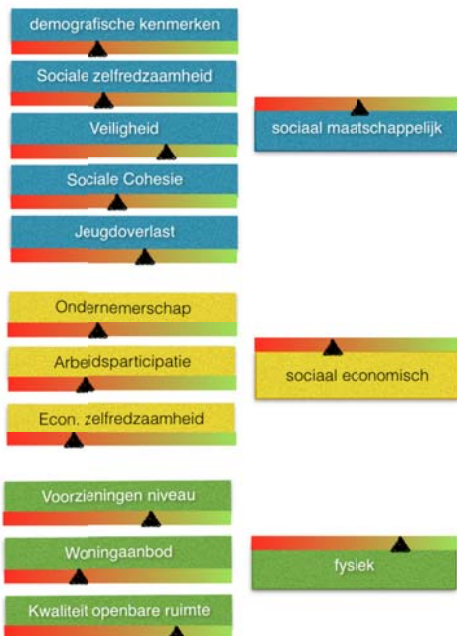
teruggekoppeld aan de inwoners in de wijk en samen met hen verder uitgewerkt. De nulmeting middels een enquête heeft eind 2014 plaatsgevonden.

Stap 2: Buurtdoeners aan de slag

Jaarlijks organiseren we diverse wijkbijeenkomsten waarin we met de inwoners en partners over de thema's zoals aantrekkelijkheid, veiligheid en samen leven en doen in de wijk in gesprek gaan en bepalen we samen de belangrijkste ontwikkelpunten in de wijk, wat daarvoor nodig is en wat ieder daarin kan bijdragen. In elke wijk proberen we een aantal buurtdoeners bij elkaar te brengen die met de verdere uitwerking hiervan aan de slag gaat. In deze fase van uitvoering zitten we nu.

Stap 3: Kijk op de wijk

De ontwikkelpunten die door de inwoners naar voren zijn gebracht, toetsen we ook intern bij medewerkers van verschillende afdelingen/ leefgebieden. In deze bijeenkomst die door de wijkcoördinator wordt georganiseerd, delen zij hun ideeën over de inbreng van inwoners en de wijk in relatie tot de bevolkingssamenstelling/ persoonsgebonden data en de (maatschappelijke) opgaven die de gemeente in deze wijk te realiseren heeft. Om dit goed te kunnen doen, is het noodzakelijk om enkele basisgegevens te verzamelen. Deze basisgegevens bieden de mogelijkheid om een soort van thermometer per wijk bij te houden (zie figuur onderstaand). Het voorstel is om deze basisgegevens voortaan 1 keer per 2/3 jaar per wijk in kaart te brengen op basis van beschikbare data. De wijkcoördinator coördineert het geheel en werkt samen met de inhoudelijke medewerkers zo'n 'kijk op de wijk' uit.

Daarna worden de uitkomsten van de inwoners en medewerkers samengevoegd in een aantrekkelijk vormgegeven 'wijkkaart' waarin de ambities en activiteiten van zowel inwoners, organisaties als gemeente worden opgenomen. Deze 'wijkkaart' is vervolgens de meetlat waaraan de wijkgerichte inzet vanuit de gemeente en andere partners kan worden getoetst. Hiermee zijn inwoners, maatschappelijke organisaties en andere afdelingen vanuit de gemeente betrokken bij de belangrijkste ontwikkelpunten in de wijk en kan er gericht aan de gewenste ontwikkelingen middelen en menskracht worden ingezet. Door bewuster en gericht de juiste instrumenten in te zetten, kunnen we elkaar versterken en de maatschappelijke inzet waar nodig verduurzamen (in omvang of duur).

Met dit traject verandert het wijkgericht werken van operationeel naar meer regisserend. Door verschillende medewerkers de taak te geven bij te dragen aan meer ontwikkelingsgericht wijkgericht werken, kunnen inwoners en organisaties voor operationele vragen gewoon op desbetreffende afdelingen terecht. De wijkcoördinator/ gebiedsregisseur komt in actie als vragen niet goed worden opgepakt.

4. Proeflab met het Beste Idee van Waalwijk (start 2016)

Om nieuwe initiatieven van inwoners en sociaal ondernemers die bijdragen aan de gewenste ontwikkeling in de wijken of aan de nieuwe maatschappelijke opgaven/taken op het terrein van welzijn, zorg, jeugd en inkomen te stimuleren, stellen we voor in september 2016 een Waalwijks proeflab te organiseren in de vorm van 'Het Beste Idee van Waalwijk'. Hiermee geven wij invulling aan onze nieuwe rol en nodigen wij

initiatiefnemers uit om hun idee voor de gemeente Waalwijk te pitchen voor een panel van Waalwijkers waarin ook een lid van het college zit. Hiermee geeft de gemeente Waalwijk direct uitvoering aan 'sociaal ondernemerschap, maatschappelijk aanbesteden, right to challenge en buurtrechten' waarin nieuwe partijen vanuit inwoners en sociaal ondernemers de mogelijkheid moeten krijgen om mee te doen en opdrachten in de gemeente uit te voeren naast de gevestigde partijen.

De initiatiefnemers melden zich vooraf aan met een eenvoudig aanmeldformulier. Vervolgens worden zij uitgenodigd voor de pitch en na een reeks van pitchen beslist het panel zo spoedig mogelijk welke initiatiefnemers een financiële bijdrage krijgen of op een andere manier worden ondersteund om hun idee tot uitvoering te brengen. Denk bijvoorbeeld ook aan het beschikbaar stellen van deskundigheid, regelruimte enz. Met deze werkwijze worden ook inwoners betrokken bij hoe de financiële middelen/ondersteuning het beste kan worden ingezet. Afhankelijk van het verzoek en de benodigde bijdrage wordt de financiële bijdrage verstrekt uit het wijkbudget (< €10.000) of subsidie (> €10.000 of bij personele kosten). Qua doelstellingen kunnen we toetsen aan de nieuwe ontwikkelpunten in de wijk(kaart) en de diverse beleidsdoelstellingen zoals vermeld in de subsidieregeling RSO.

We stellen voor het Beste Idee van Waalwijk 1x per jaar te organiseren. Mocht in de praktijk blijken dat er meer behoefte aan is, dan kan dit aantal worden aangepast. Met deze opzet kan ook het aparte fonds voor sociale initiatieven komen te vervallen.

5. Burgerparticipatie op de agenda (start 2015)

Door meer aandacht te vragen voor burgerparticipatie en het beter in onze organisatie te verankeren, kunnen we de kansen die burgerparticipatie biedt beter verzilveren. Hierover gaan we in gesprek met onze inwoners. In het voorjaar van 2016 rijdt de krachttourbus (<http://www.vng.nl/producten-diensten/diensten/krachttoer>) door onze gemeente en voeren we in 4 wijken rondetafelgesprekken met inwoners met als thema 'Waalwijk voor elkaar'. De bus biedt de inwoners en wethouders een laagdrempelig podium om inspirerende gesprekken met elkaar te voeren over wat inwoners voor de Waalwijkse samenleving kunnen betekenen en wat de rol van de gemeente hierin moet zijn. Ook kunnen goede voorbeelden en tips worden uitgewisseld. Op basis van deze input verbetert de gemeente Waalwijk haar diensten en wordt het vervolgtraject in burgerparticipatie bepaald.

Met betrekking tot de verankering in onze organisatie is het belangrijk dat zowel bestuurders als managers/ teamleiders veelvuldig en eenduidig uitdragen dat de nieuwe manier van werken in burgerparticipatie voor de hele organisatie geldt. Dat we zaken op een andere manier dan voorheen organiseren, dat we meer loslaten in vertrouwen en proberen te voorkomen dat we in de regel-risico-reflex schieten. Een eenvoudige manier om de aandacht voor burgerparticipatie te vergroten, is door het als standaard onderdeel in besluitvorming mee te nemen. Bijvoorbeeld door het kopje 'inspraak' in college- en raadsvoorstellen te vervangen door 'burgerparticipatie' waarbij medewerkers moeten aangeven wat de rol van inwoners in het geheel is en/of op welke manier inwoners zijn betrokken bij het tot stand komen van het besluit.

Ook krijgt het thema 'burgerparticipatie' een centrale plek in Vanzelfsprekend Waalwijk en de Waalwijk Academie, zodat mensen zich bewust worden van de andere manier van werken en de benodigde basiscompetenties hierin ontwikkelen. Door een aantal inspiratiesessies te organiseren, voldoende opleidingsmogelijkheden te bieden en de benodigde competenties mee te nemen in het persoonlijk en teamontwikkelplan, werken we structureel aan de ontwikkeling van deze competenties en kan de manager/teamleider waar nodig coachen/bijsturen. Een platform op intranet 'de Waalwijkse inspiratiehaven' kan vervolgens de plek voor medewerkers zijn waarin we goede voorbeelden, ervaringen en werkwijzen in burgerparticipatie delen. Eventueel aangevuld met een Waalwijkse Glossy waardoor het thema nog meer gaat leven.